

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA PREPREČEVANJE OKUŽB Z VIRUSOM SARS-CoV-2 V KEMIČNIH ČISTILNICAH

14. 12. 2020

Poleg ustaljene dobre higienske prakse, ki velja za posamezne storitve, je za preprečevanje širjenja okužbe z novim koronavirusom potrebno upoštevati še dodatne ukrepe, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Najpomembnejša pot prenosa novega koronavirusa je preko izločkov iz dihal med ljudmi ki so tesno skupaj oziroma preko onesnaženih rok.

Prenosi so posebej pogosti v zaprtih, prenatrpanih in neustrezno prezračevanih prostorih.

Upoštevajmo priporočila glede **medosebne razdalje, nošenja maske in higiene kašlja**. Priporočena medosebna razdalja zaradi virusa, ki se izloča s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem ..., je vsaj 1,5 oz. 2metra. V primeru, da je ta razdalja manjša, je tveganje za okužbo večje.

Roke vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju. Z onesnaženimi rokami prenašamo povzročitelje okužbe nase in na druge osebe ter predmete, ki se jih dotikamo (npr. kljuke, ročaji, držaji, delovni pripomočki, denar, ipd.).

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov bomo zmanjšali možnost za okužbo in s tem ščitili sebe in druge. Za pravilno izvajanje zaščitnih ukrepov mora odgovornost prevzeti tudi vsak posameznik.

Splošni ukrepi, ki naj jih upoštevajo zaposleni in stranke:

- splošni ukrepi za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom, navedeni na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2-v-obdobju-sproscanja-ukrepov>.
- Priporočamo, da so na vidnem mestu izobešena gradiva na temo umivanja in razkuževanja rok, higiene kašlja ter pravilne namestitve mask.

- Zaposleni in stranke morajo biti zdravi, brez znakov in simptomov akutne okužbe dihal in prebavil (npr. povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje), sprememb zaznavanja vonja in/ali okusa, neobičajne utrujenosti, vnetja očesnih veznic, tako v blagi kot v težji obliki.
- Pogosto naj si umivajo ali razkužujejo roke (npr. z razkužilom na osnovi 60-80 % alkohola).
- Naj se ne dotikajo obraza, zlasti ne ust, nosu in oči, preden so roke umite ali razkužene.
- Upoštevajo naj higieno kihanja in kašlja.
- Zaposleni in stranke nosijo maske in so dobro seznanjeni s pravilnim načinom nošenja in snemanja mask. Masko mora segati od korena nosu do pod brado, med nošenjem se je ne dotikajo. Masko je treba zamenjati na dve do tri ure oziroma prej, če se zmoči. Pred in po uporabi maske si je treba temeljito umiti ali razkužiti roke. Več dostopno na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf
- Čim manj naj se dotikajo različnih predmetov in površin, le toliko, kot je nujno potrebno.
- Starejši in bolniki s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi z večjim tveganjem za težji potek bolezni naj razmislijo o nujnosti obiska preden se epidemiološke razmere ne izboljšajo.
- Priporočamo brezstično plačevanje.

Dodatni ukrepi, ki naj jih upoštevajo izvajalci storitev – zaposleni:

- Med osebami naj se ves čas vzdržuje razdalja vsaj 1,5 oz. 2 metra.
- Za zmanjševanje možnosti okužbe je pomembno, da je v prostoru hkrati čim manj ljudi. Več ljudi kot se hkrati nahaja v prostoru, večje je tveganje za prenos okužbe. Poleg števila oseb v prostoru je pomembna tudi površina prostora na posamezno osebo, višina stropa, učinkovitost prezračevanja, čas zadrževanja oseb v prostoru itd. Glede površine prostora na posamezno stranko upoštevajte določila veljavnih odlokov oziroma sklepov sej Vlade RS. Če je površina prostora manjša, kot jo zahteva odlok za eno stranko, je v prostoru lahko samo ena stranka.
- V prostoru mora biti zagotovljena možnost umivanja in razkuževanja rok za zaposlene ter razkuževanja rok za stranke.
- Podajalnik razkužila naj bo nameščen na vhodu, priporočamo tudi na/ob pultu tako, da ga je možno doseči tudi z invalidskega vozička.
- Zaposleni naj nadzirajo, da si stranke ob vstopu razkužijo roke in pravilno nosijo maske.
- Obvestila o zaščitnih ukrepih v obliki plakatov, infografik ipd. naj bodo razobešena na več mestih.
- Zaposleni naj si pogosto umivajo ali razkužujejo roke (npr. po rokovanju z oblačili, izdelki, embalažo, po uporabi telefona, računalnika, blagajne, denarja...).
- Prostori čistilnice in potek dela v njej morajo biti razdeljeni na čisti in nečisti del.
- Pri delovnih postopkih se čiste in nečiste poti ne smejo križati.
- Pult oz. del pulta za sprejem onesnaženih oblačil mora biti ločen od pulta oz. dela pulta za izdajo očiščenih oblačil.
- Zaposleni naj redno razkužuje površine in predmete, ki se jih ob opravljanju storitev osebe pogosto dotikajo (pult, tipke terminala POS, blagajna...)

- Pult za sprejem umazanih oblačil naj očisti s čistilom ali razkuži po vsakem sprejemu oblačil.
- Očiščena oblačila naj bodo zavita v čisto embalažo in shranjena v čistem delu čistilnice.
- Zaposleni naj si pred izročitvijo čistih oblačil ali drugih izdelkov umije ali razkuži roke.
- Za čiščenje in razkuževanje prostorov in površin naj se smiselno uporabijo: Priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19, dostopno na: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>
- Prostore je potrebno redno in učinkovito zračiti. V primeru mehanskega prezračevanja naj se zrak izmenja le s svežim zunanjim zrakom, brez recirkulacije (kroženja) zraka. Upoštevajo naj se Navodila za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>
- Po izvršenem plačilu storitve naj se razkužijo površine, ki se jih dotikamo (npr. blagajna, blagajniški pult, tipke terminala POS), enako tudi roke.

Navedena priporočila so podana s higienskega vidika. Natančnejša navodila za posamezna delovna mesta in za postopke čiščenja ter dodatno osebno varovalno opremo zaposlenega poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih.